

KORKUT ATA TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

Uluslararası Dil, Edebiyat, Kültür, Tarih, Sanat ve Eğitim Araştırmaları Dergisi

The Journal of International Language, Literature, Culture, History, Art and Education Research

Sayı/Issue 18 (Ekim/October 2024), s. 1-24.

Geliş Tarihi-Received: 00.00.2024

Kabul Tarihi-Accepted: 00.00.2024

Araştırma Makalesi-Research Article

ISSN: 2687-5675

DOI: 10.51531/korkutataturkiyat.238

Kısa Ömürlü İki Çocuk Dergisi: Haftalık Resimli Gazetemiz (1924) ve Mektepliler Alemi (1925) Dergileri (Çeviriyazı, İnceleme)*

Short-Lived Two Children's Magazine: Our Weekly Illustrated Paper (1924) and Flag of Scholars (1925) Magazines (Transcription, Analysis)

Kudret SAVAŞ**
Ahmet ÖZSAKARYA***

Öz

Değerlerin ve öğretilerin edinimi fiziksel ihtiyaçlar kadar önemlidir. Bu bağlamda çocukluk döneminde sunulan çeşitli öğrenme yöntemleri ve keşif fırsatları kritik önem taşır. Bu edinimin kazanılmasındaki fırsatlardan biri olan edebiyat, bağlamın gücünü kullanarak çocukların hayal güçlerini besleyen ve yaşam deneyimlerini zenginleştiren etkili bir araç olarak öne çıkar. Özellikle çocuk edebiyatı, ilgililerine yaş ve gelişim seviyelerine uygun eserlerle hem eğitici hem de eğlenceli içerikler sunar. Çocuklar için hazırlanan gazete ve dergiler de bilgiye erişimi artırma ve çeşitli konularda farkındalık kazandırma bakımından önemli kaynaklardır. Bu yayınlar, zengin içerikleri ve çekici görsel tasarımlarıyla çocukların okuma alışkanlıklarını geliştirmelerine büyük katkı sağlarken bilgi edinmelerini ve sanatsal zevklerini arttırmalarını destekler. Türkiye'de Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte, 'genç Cumhuriyet çocuklarının eğitime ve kültürel gelişimine öncelik tanınmıştır. Bu dönem yayınları hem Türk hem de dünya edebiyatından seçilmiş metinlerle çocuklara bilgi kazandırma ve estetik bir deneyim sunmayı amaçlamış; ilk beş yılda bilim ve akıl odaklı içerikleriyle, çocukları modern eğitim anlayışına hazırlayarak toplumsal dönüşümün bir parçası olarak önemli bir köprü işlevi görmüştür. İstanbul'da çıkan yedi sayılı *Haftalık Resimli Gazetemiz* ile İzmir'de çıkan altı sayılı *Mektepliler Alemi*, bahsedilen hedefler ışığında yayın sürecine başlamış, farklı türde metinlere yer vermişlerdir. Bu çalışmada dönemdeki yayınlara nazaran farklılık yaratamayan, beklenenden kısa ömürlü olan iki yayının içeriğinde okuyuculara verilmek istenen iletiler tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, çocuk edebiyatı, Osmanlı alfabeli çocuk dergileri, *Haftalık Resimli Gazetemiz*, *Mektepliler Alemi*.

* Bu makale ikinci yazarın, "Haftalık Resimli Gazetemiz (1924) ile Mektepliler Alemi (1925) Dergileri (Çeviriyazı, İnceleme)" adlı yüksek lisans tezinden hazırlanmıştır.

** Dr. Öğr. Üyesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Türkçe Eğitimi, e-posta: kudretsavas@gmail.com, ORCID: 0000-0002-6544-0029.

*** Yüksek Lisans Öğrencisi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, e-posta: ozsakaryahmet.01@gmail.com, ORCID: 0009-0008-2498-8291.

Abstract

The acquisition of values and teachings is as important as physical needs. In this context, the various learning methods and opportunities for exploration offered during childhood are critical. Literature, as one of the opportunities for this acquisition, stands out as an effective tool that feeds children's imagination and enriches their life experiences by using the power of context. Children's literature, in particular, offers both educational and entertaining content to those interested in it, with works appropriate to their age and developmental level. Newspapers and magazines for children are also important sources in terms of increasing access to information and raising awareness on various issues. With their rich content and attractive visual designs, these publications contribute greatly to the development of children's reading habits and support them in acquiring knowledge and increasing their artistic tastes. With the proclamation of the Republic in Turkey, priority was given to the education and cultural development of the 'Children of the Young Republic'. The publications of this period aimed to provide children with knowledge and an aesthetic experience through texts selected from both Turkish and world literature; in the first five years, with their science and reason-oriented content, they served as an important bridge as part of social transformation by preparing children for a modern educational approach. The seven-issue Weekly Illustrated Newspaper published in Istanbul and the six-issue *Flag Of Scholars* published in Izmir began their publishing process in the light of the aforementioned goals and included different types of texts. In this study, it is attempted to determine the messages intended to be given to the readers in the content of two publications that failed to make a difference compared to the publications of their period and were shorter-lived than expected.

Keywords: Child, children's literature, Ottoman-Lettered children's magazines, *Our Weekly Illustrated Paper*, *Flag Of Scholars*.

1. Giriş

Medeniyetlerin inşası ve gelişimi insan edinimlerinin bir tezahürüdür. Bir varlık olarak insan, belirli evrelerde edinilen ortak deneyimlerle şekillenen karmaşık bir yapıyı temsil eder ve bu deneyimler, hayatını sürdürebilmesinde belirleyici bir etki yaratmaktadır. Çocukluk dönemi, bu yapının temel taşlarından biridir; çünkü bu dönem, insanın zihinsel, fiziksel ve sosyal gelişimini doğrudan etkileyen kritik bir aşamadır. Sağlıklı ve dengeli bir çocukluk dönemi, doğanın karmaşıklığını anlamlandırabilmesi açısından temel bir öneme sahiptir. Çocuk, çevresindeki olayları kavrayabilmek ve bilgi edinmek için doğal bir merak ve öğrenme arzusu taşır. Bu bağlamda, çocuk merkezli bir eğitim ve gelişim yaklaşımının titizlikle planlanması, güçlü ve etkili bir duruş sergilenmesini destekleyebilir. Edebiyat, deneyimleri, duyguları ve düşünceleri ifade eden; kültürel değerler, tarihsel olaylar aracılığıyla okuyucuda duygusal ve entelektüel etkiler yaratımını amaçlayan bir sanat biçimidir. Temel işlevi, dil aracılığıyla hafızayı oluşturan, kültürel kimliği pekiştiren anlam arayışlarını estetik, evrensel ve bireysel bağlamda araştırmak ve anlatmaktır.

Çocuk edebiyatı, çocuğun yaş ve gelişim düzeyine uygun şekilde oluşturulmuş yazın türlerini ifade eder. Çocuk edebiyatının amacı, çocuğun hayal gücünü geliştirmek, dil becerilerini güçlendirmek ve ona sosyal değerleri öğretmektir. Çocuk edebiyatı, eğlendirici ve öğretici nitelikler taşıyan farklı türde eserlerle çocuğun psikolojik ve kültürel gelişimlerine katkıda bulunurken zihinsel ve duygusal dünyalarını şekillendirir; empati, problem çözme, görsel düşünme gibi yetilerini geliştirir. Ayrıca toplumsal değerlerin ve kültürel normların nesilden nesile aktarılmasını sağlayarak kültürel sürekliliği destekler. Çocuk edebiyatının bir parçası olarak, çocuk gazete ve dergileri önemli bir işleve sahiptir. Bu yayınlar, çocuğa ilgi çekici, eğitici ve öğretici içerikler sunar; güncel olaylar ve bilimsel bilgileri sanat ve kültürle harmanlayarak bilgilendirme işlevini yerine getirir. Bunun yanı sıra çocuk gazete ve dergileri, dil becerilerini geliştirmek, okuma alışkanlığı kazandırmak, eleştirel düşünme becerilerini desteklemek ve çeşitli bakış açılarının öğrenimine yardımcı olmak gibi işlevlere de sahiptir. Ayrıca, yazma ve çizim aktiviteleri aracılığıyla çocuğun kendisini ifade etmesini ve yaratıcılığının gelişimini

sağlar, sosyal ve çevresel konular hakkında bilinçlenmesine katkıda bulunur. Sonuç olarak, çocuk gazete ve dergileri, eğlence ve eğitimin harmanlandığı çocuk edebiyatının vazgeçilmez materyallerindedir.

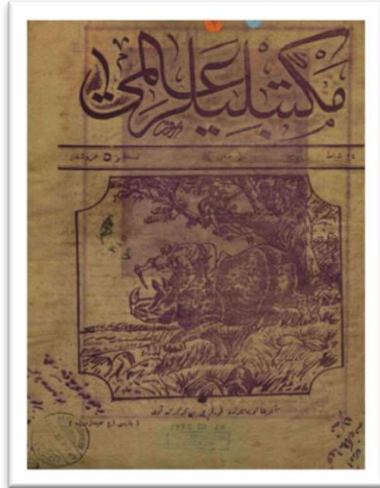
2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Modeli

Cumhuriyetin ilanından kısa bir süre sonra süreli yayınlar alanında faaliyete geçen *Haftalık Resimli Gazetemiz* ile *Mektepliler Alemi*'nin incelendiği bu çalışmada insanın davranış, sosyal etkileşim ve deneyimlerini anlamaya yönelik bir araştırma yaklaşımı olan nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelenmesi kullanılmıştır. Mevcut yazılı materyallerin sistematik bir şekilde incelenmesini içeren doküman incelemesi, belgelerin içerik, bağlam ve biçimsel özellikleri açısından derinlemesine analiz edilmesiyle yapılır. Bu inceleme, araştırılan olgu veya olgularla ilgili bilgi sunan yazılı kaynakların detaylı analizini içermektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2005, s. 187). Bu çalışmada her iki dergide yer alan metinler, türleri ve okuyucuya yönelik iletileri bakımından ele alınmıştır.

2.2. İnceleme Materyali

Çalışmanın materyallerini Tahsin Demiray tarafından 1924'te çıkarılan *Haftalık Resimli Gazetemiz* ile Hüsnü Osman Bey ve İlyas Bahri iş birliğinde 1925'te okuyucularıyla buluşan *Mektepliler Alemi* oluşturmaktadır.

Resim 1. *Haftalık Resimli Gazetemiz*'in 1. Sayısı **Resim 2.** *Mektepliler Alemi*'nin 1. Sayısı

2.3. Araştırmanın Önemi

Çocuk için hazırlanmış dinamik araçlar olarak ifade edebileceğimiz gazete ve dergiler, sadece eğitsel açıdan bilgi sunmakla kalmayıp onların gelecekteki düşünce yapılarını ve yaratıcı potansiyellerini şekillendirmede etkili olmaktadır. Bu bakımdan süreli yayınların gün yüzüne çıkarılması ve içerik incelemesinin yapılması çocuk edebiyatı alanında materyal olanağını artırması ve gelecek çalışmaların yolunu açması bakımından kıymetlidir. Döneminin en kısa yayın hayatına sahip olan ve içerik bakımından geride kalan *Haftalık Resimli Gazetemiz* ile *Mektepliler Alemi*, metin türleri ve anlayış bakımından ortaklıklar barındırmaktadır. Aynı zamanda her iki derginin de iddialı cümlelerle yola çıkmasına rağmen kısa yayın hayatlarına sahip olması aralarındaki bir diğer ortaklıktır. Bu nedenle bir arada ele alınması, araştırmalara konu olan diğer süreli çocuk yayınlarına yenilerinin eklenmesi bakımından önem arz etmektedir.

2.4. Araştırmanın Problemi/Alt Problemleri

“Haftalık Resimli Gazetemiz ile Mektepliler Alemi’nin metin içeriğinde okuyuculara aktarılmak istenen iletiler nelerdir?” sorusu araştırmanın problem cümlesini oluşturmaktadır.

- Araştırmanın temel kavramlarının (çocuk, edebiyat ve çocuk edebiyatı) tanımı ve önemi nedir?
- Süreli çocuk yayıncılığının tarihi ve yeri nedir?
- *Haftalık Resimli Gazetemiz* ile *Mektepliler Alemi*’nin metin türleri ve iletileri nelerdir?

soruları ise araştırmanın alt problemlerini oluşturmaktadır.

2.5. Verilerin Toplanması ve Analizi

İlk olarak kavramsal uzamı oluşturabilme açısından akademik kaynaklar incelenerek literatür taraması yapılmıştır, veriler doğrultusunda konu ele alınmıştır. *Haftalık Resimli Gazetemiz*, İstanbul Belediye Kitaplığı (ilk altı sayısı) ve Hakkı Tarık Us Kütüphanesinden (yedinci sayı); *Mektepliler Alemi* ise Ankara Millî Kütüphanesi kataloğundan temin edilerek çevrilmiş ve incelenmiştir.

2.6. Araştırmanın Sınırlılıkları

1923-1928 yılları arasında yayımlanan çocuk yayınlarından *Haftalık Resimli Gazetemiz* (1924) ile *Mektepliler Alemi* (1925) araştırmanın sınırlılığını oluşturmaktadır.

3. Çocuk, Edebiyat ve Çocuk Edebiyatı Kavramları

Çocuk, genel olarak bebeklik (0-2) ile ergenlik (13-14) arasındaki gelişim döneminde bulunan birey, şeklinde ifade edilmektedir. Zaman içerisinde farklı şekillerde algılanan çocuğun “dönem gerçekliği” içerisinde benimsenmesi 20. yüzyılı bulmuştur. Çocuk, araştırmacılar ve disiplinler tarafından deneyimler veya bilimsel alanların yöntem ve kavramları içerisinde farklı perspektiflerden değerlendirilen bir varlıktır. Çocuk, düşünce ve duygu yapısıyla ilk andan itibaren kendine has bir kişiliğe, davranışa, duyguya, zekâyâ ve görünümüne sahip; ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda ortaya koyduğu yaratıcılığı ve potansiyeliyle var olan insan yavrusudur (Demirel, 2009, s. 1). Saf, hassas ve olgunlaşmakta olan çocuk, bu dönemde yüksek bir merak, enerji ve umut doluluk sergiler, oyun yoluyla etkileşimde bulunarak, öğrenme süreçlerine katılarak ve büyüyerek ilerlediğinde hem bireysel mutluluğunu artırır hem de gelecekte topluma önemli katkılarda bulunma potansiyeline sahip olur (Akyüz, 2013, s. 1). Bir bakıma insanoğlunun tasarımını ve potansiyelini barındıran; üzerinde detaylı çalışmalar yaparak tarih, medeniyet ve kültürün anlaşılmasında önemli katkıların alınacağı çocuğun gelişmesini sağlamak en önemli görevlerden biridir (Ülken, 2001, s. 15).

Fonetik sanatlar içerisindeki edebiyat, düşünsel ve duyuşsal yetinin eyleme dönüşerek bağ kurmanın amaçlandığı; değerlere, normlara ve referanslara sahip sanatçının dili kullanma becerisiyle ortaya bir ürün koyduğu çalışma alanıdır. Çeşitli türleri içeren ve gerçeklik ile kurgunun harmanlandığı edebiyat, duyguların, düşüncelerin ve amaçların dilsel araçlarla ifade edilmesini sağlayarak okuyucularına/ilgililerine sanatsal derinlik sunmaktadır. İnsanların duygularını, düşüncelerini ve hayallerini dili kullanarak ifade eden edebiyat, estetik ve sanatsal bir değer taşıyan; ahlaka aykırı unsurları dışlayan yazılı ve sözlü eserlerin tamamını kapsamaktadır (Yalçın ve Aytaş, 2017, s. 19). Oğuzkan’a göre (2013, s. 6-7) edebiyat, dil aracılığıyla hem eğlendirici ve keyifli bir deneyim sunmakta hem de yaratıcı etkinliklerle

bireyin ruhsal canlılığını artırarak keşif ve rehberlik işlevi görmektedir. Kavcar ise edebiyatı, insan deneyimlerini ve eylemlerini etkili bir biçimde yansıtan bir yaratım alanı olarak ifade etmektedir (1994, s. 4-5). Edebiyat, derinlemesine bir etki yaratarak, ayrıntılarda gizli kalan gerçekleri açığa çıkarıp, bakış açıları geliştirerek bilgi ve anlayış kazandırmaktadır. Bu bağlamda edebiyat, tarihî ve kültürel mirası yansıtarak geçmişin izlerini sergiler, mevcut toplumsal ve bireysel durumları yorumlar, gelecekteki değerleri ve kavramları şekillendiren önemli bir ayna işlevi görerek “yaşamın bütünlüğü ve anlamı hakkında bir anlayışa kavuşmamızı sağlar” (Lukens vd., 2021, s. 5).

“Çocuk” kavramında olduğu gibi çocuk için hazırlanmış bir edebiyatın kabulü de zaman almış, çeşitli tartışmalara yol açmıştır. “Çocuğa görelilik” ilkesine göre hazırlanmış ürünlerin varlığı, çocuğun gelişimi ve eğitiminde hayati bir rol oynamaktadır. Çocuk edebiyatı üzerine yapılan çalışmaların başlangıcı, belirli kriterlerin ve sınırların netleştirilmesini sağlamış ve bu durum, mevcut kavrayış ve algıların değişmesine neden olmuştur. Bu değişim, özellikle bireyselliğin ve özgünlüğün öne çıktığı bir eğilimin oluşmasına zemin hazırlamıştır. Edebiyatın hâlihazırdaki doğası ve kuralları içerisinde şekillenen çocuk edebiyatı, Konar’a göre ilk bakışta basit görünse de edebiyatın inceliklerini ve yüksek estetik standartlarını derinlemesine yansıtan nitelikli bir alandır (2018, s. 296-297). Bu bağlamda çocuğa hitap edebilecek, onun dünyasına girebilecek edebiyatı oluşturmak hassasiyet gerektirmektedir (Şirin, 2015, s. 28). “Çocuk edebiyatı (yazını), erken çocukluk döneminden başlayıp ergenlik dönemini de kapsayan bir yaşam evresinde, çocukların dil gelişimi ve anlama düzeylerine uygun olarak duygu ve düşünce dünyalarını sanatsal niteliği olan dilsel ve görsel iletilerle zenginleştiren, beğeni düzeylerini yükselten ürünlerin genel adıdır” (Sever, 2021, s. 17). Çocuk edebiyatı, çocuğun dil becerisini ve okuma alışkanlığını geliştirmesine yardımcı olurken, duygusal ve sosyal becerilerin kazandırılmasında da önemli katkılar sağlamaktadır. Çocuk edebiyatı, estetik ve zevk unsurlarını taşıyabilecek ve bunları etkin bir şekilde aktarabilecek niteliklere sahip olmalı, çocuğun duygusal ve düşünsel dünyasını kapsayarak bu yönde amaçlar geliştirmeli, çocuğu, basit ve yetişkin özellikleri taşıyan bir figür olarak görmemeli, aksine çocuğun yeteneklerini keşfetmeye yönelik bir yaklaşım sergileyerek hem sözlü hem de yazılı eserlerden yararlanarak çocuğa seçici ve eleştirel düşünme becerilerini kazandırmalı; bireyin ve toplumun deneyimlerini yansıtmaya, kültürel aktarım sağlama ve çocuğun evrensel değerlerle tanışmasını destekleme işlevini üstlenmeli, işbirliği içinde çocuğa okur kimliği kazandırarak ana dil bilincinin gelişimine katkıda bulunmalıdır (Baş, 2015, s. 6-7). Çocuk, maddi ve manevi birikimin korunması ve devam ettirilmesinde etkili olan edebiyat yoluyla çeşitli duygusal durumları ve sosyal etkileşimleri öğrenmekte, empati kurma becerisini geliştirmekte ve değerleri içselleştirmektedir. Aslan’a göre de yaş, ilgi alanı ve bilişsel gelişim düzeyi doğrultusunda tasarlanmış, uygun dil ve anlatım aracılığıyla çocuğun dünyasını, duygusal hâllerini ve gerçeklik algısını yansıtacak şekilde düzenlenmiş çocuk edebiyatı ürünleri, hayata hazırlanan bireylerin keşfetme ve anlama ihtiyacını karşılamayı, estetik deneyimler yaşatarak bilişsel, duygusal, düşünsel gelişimini sağlamayı amaçlamaktadır (2023, s. 32). Çocuğun edebî ürünlerle buluşması, zamanın gereksinimlerine uyum sağlaması ve bütünsel gelişiminin desteklenmesi açısından kritik önem taşımaktadır. Bu çalışmada ise, çocuk edebiyatındaki süreli yayınların farklı amaçlara hizmet eden rollerine odaklanılmaktadır.

4. Çocuk Gazete ve Dergileri

Genellikle on beş günlük veya aylık dönemlerle yayımlanan ve çeşitli türleri barındıran, teknoloji ve iletişimi vurgulayan çocuk edebiyatı ürünleri olarak değerlendirilen çocuk gazete ve dergileri (Yalçın ve Aytaş, 2017, s. 306) zamanının sosyal,

kültürel ve düşünsel özelliklerini yansıtarak okuyucularıyla bu görüşleri paylaşmayı amaçlayan, ideolojik ve kültürel duruşları ortaya koyan belgelerdir. Metinler ve materyaller, çocukların ilgi ve ihtiyaçlarına uygun olarak tasarlanmalıdır (Kıbrıs, 2016, s. 361) çünkü çocuğun yaşadığı toplumdan başlayarak küresel değerleri öğrenmesine yardımcı olan ve farklı kültürlerle tanışmasını sağlayan gazete ve dergiler, edebî kişiliğin, estetik anlayışın ve dil gelişiminin olgunlaşmasına katkıda bulunmaktadır. Söz konusu çocuk yayınları, geniş ve zengin içerikleriyle adeta bir bilgi deposu işlevi görmekte ve okuyucularına birçok alanda değerli bilgiler sunmaktadır. Şimşek de çocuk gazete ve dergilerini, yaşama hazırlamada etkili araçlar olarak görmektedir. Araştırmacıya göre okuyucularının, ilgi gösterdiği ve koleksiyonuna dahil ettiği süreli yayınlar, masallar, hikayeler, romanlar, fıkralar, bilmeceler, resimler, fotoğraflar ve karikatürler gibi öğretici ve eğlenceli içeriklerle zenginleştirilmiştir (2005, s. 26); bu çeşitlilik de çocukların okuma sürecinde ilgi alanlarını belirlemelerine ve okuma ihtiyaçlarını karşılamalarına önemli ölçüde katkıda bulunmaktadır (Oğuzkan, 2013, s. 341).

Yalnızca çocuk edebiyatı uzmanları ve basın tarihçileri için değil, aynı zamanda Türk ve dünya kültürlerinin zenginliklerini keşfetmek isteyen, sosyal yapıları anlamaya yönelik derinlemesine araştırmalar yapan ve tarihsel bağlamda bilgi edinmek isteyen herkes için önemli bir bilgi kaynağı olan süreli çocuk yayınları (Kür, 1991, s. 1) içerik açısından son derece zengin çeşitliliğiyle edebiyat tarihimizde 1869 yılından itibaren yer almaya başlamıştır. Bu yayınlar hazırlanırken okuyucuların sevebileceği ya da dönemsel unsurları hatırlatabilecek isimler seçilmiş (Okay, 1999, s. 23); ninnilerden masallara, öykülerden romanlara, şiirlerden tiyatro eserlerine, gezi yazılarından biyografik anlatımlara kadar geniş bir konu yelpazesi sunulmuştur. Ayrıca bilmeceler, bulmacalar, resimler, karikatürler ve el işi projeleri gibi çeşitli formatlarla da okuyucularının ilgisi çekilmeye çalışılan yayınlarda “terbiye, ahlak ve eğitim” ana temaları oluşturmaktadır. Ağırlıklı olarak eğitici bir özellik taşıyan bu dergilerde, eğitici ve ahlaki yazılara, okullardan haberlere, okuyucu mektuplarına, bilmecelere, hikâyelere, eşya ve hayvan tanıtımlarına, Osmanlı ve Avrupa basını hakkında bilgilere, yeni gelişmelere, keşiflere yer verilmiştir” (Gürel vd., 2016, s. 224). 1 Kasım 1928’de Latin harflerine geçilmesi yayıncılık hayatında yeni bir devri başlatarak köklü bir dönüşüm sağlarken diğer taraftan da Osmanlı alfabesiyle yayımlanan gazete ve dergilerin uzun yıllar ihmal edilmesine neden olmuştur. Bu konu hakkında Okay, Osmanlı dönemine ait çocuk edebiyatının, geniş bir akademik inceleme yapılmamış bir alan olarak kaldığını; özellikle eski harfli çocuk dergileri üzerine yapılan araştırmalara gereken derinlikte bir ilginin gösterilmediğini ifade etmiştir (1999, s. 8).

Süreli çocuk yayıncılığı, 18. yüzyıl sonlarında Batı’da başlamış ve 19. yüzyılda hızla gelişmiştir. İngiltere, Almanya ve Amerika’da bu dönemde çeşitli amaçlarla çocuk dergileri yayımlanmaya başlamıştır. Yayıncılığın ilk yıllarında İngiltere’de *Juvenile Magazine* (1788), *The Children’s Magazine* (1799), *The Child’s Companion* (1824), *The Carn* (1852) (Oğuzkan, 1987, s. 25) gibi dergiler yayımlanmıştır. Almanya’da başlıca “*Leipziger Wochenblatt für Kinder* (1722), *Nidergaschisches Wochenblatt für Kinder* (1722), *Moralische Wochenschrift* (1724), *Patriot* (1724-1726), *Vernüftiger Tadlerin* (1725), *Wocehenblatt zum Besten der Kinder* (1759-1763), *Wochenschrift zum Besten der Erziehung der Jugend* (1771), *Kinderfreund* (1775), *Kinder Akademie* (1784) (Şimşek, 2001, s. 3) adlı dergiler çıkarılmıştır. Amerika’da ise *The Juvenile* (1826), *The Children’s Magazine* (1829), *Youth’s Magazine* (1850), *Parley’s Magazine* (1832), *The Child’s Friend* (1843), *The Little Pilgrim* (1854) vb. (Oğuzkan, 1987, s. 26) dergiler okuyucularla buluşmuştur. Tarihsel olarak da dünyadaki ilk çocuk dergisi İngiltere’de yayımlanan *Lilliputian Magazine* (1751) kabul edilmiştir.

Türkiye’de çocuk için yayımlanan süreli yayınlar, tarihsel bağlamda Tanzimat, II. Meşrutiyet ve Cumhuriyet dönemleri olmak üzere üç ana dönemde incelenebilir. Her bir dönemin karakteristik özellikleri, bu yayınların içeriğini ve yönelimlerini belirlemede etkili olmuştur. Tanzimat Dönemi’ne ait çocuk gazete ve dergileri, modernleşme çabaları çerçevesinde eğitim ve sosyal hayata dair değişikliklerin ilk adımlarının atıldığı bir dönemi yansıtırken, II. Meşrutiyet Dönemi’nin çocuk gazete ve dergilerinde siyasi reformlar ve toplumsal hareketlilikler doğrultusunda daha geniş bir kitleye hitap eden ve daha çeşitli konuları kapsayan içerikler sunulmuştur. Cumhuriyet Dönemi’nde ise çocuk süreli yayınlarının değerler perspektifi incelendiğinde genellikle pozitivist düşünce yapısının benimsendiği ve “yeni bir nesil” yetiştirme amacıyla kullanıldıkları görülmektedir. 1928 sonrasında da dil ve eğitim reformları doğrultusunda içeriklerin daha sistematik bir şekilde yapılandırıldığı bir süreç öne çıkmaktadır.

29 Ekim 1923’ten harf devrimine kadar geçen sürede Osmanlı alfabesiyle yedi çocuk gazete/dergisi çıkarılmıştır: *Haftalık Resimli Gazetemiz* (1924), *Resimli Dünya* (1924), *Sevimli Mecmua* (1925), *Mektepliler Alemi* (1925), *Gürbüz Türk Çocuğu* (1926), *Çocuk Dünyası* (1926) ve *Çocuk Yıldızı* (1927).

5. *Haftalık Resimli Gazetemiz* (1924) ile *Mektepliler Alemi* (1925)

13 Kasım 1924’te İstanbul’da Tahsin Demiray¹ tarafından çıkarılan; ilk altı sayısı Matbaa-i Ahmed İhsan ve Şürekâsı’nda, son sayısı ise Şems Matbaası’nda basılan; dört sayfalık sayılardan oluşan, çokça görselin bulunduğu *Haftalık Resimli Gazetemiz*, yayıncılık sürecinde güdülen amaçlara ve politikalara dair eksikleri eleştirerek “Gerçek çocuk yayıncılığı” anlayışını göstermek için yayın hayatına başlamış toplam yedi sayılı çocuk gazetesidir. Anı, bilmece, biyografi, deneme, fıkra, haber yazısı, hikâye, makale, masal, şiir ve tiyatro metinleri farklı yazarlar (Demiray, Hayri Recep, M. Nurettin Ali, M.T., Muallim T. Hadi, Yusuf Kâni, H., Hayri, Masalcı ve Hikâyeci) ve okuyucular tarafından on iki sütun (Ahlaki Hikâye, Dünya Etrafında, Eğlenceli Uğraşma ve Zevkli Düşünceler, Eski Zaman Masallarından, Haftanın Hikâyesi, Hayal/Hayali Baba’nın Başından Geçenler, İmtihan, Latife, Milli Hikâye, Mündericatsız Hikâye, Resimli Hikâye, Sihhi Nasihatli) ve diğer metinler çerçevesinde oluşturulmuştur. Gazete, 1 Ocak 1925’ten sonra yayın hayatına devam etmemiştir.

24 Şubat 1925’te İzmir’de Seda-yı Hak Matbaası’nda basılan, her sayısı on altı sayfadan oluşan *Mektepliler Alemi*’nin müdürü Muallim Hüsnü Osman Bey, imtiyaz sahibi ise Muallim İlyas Bahri’dir². *Mektepliler Alemi*, ‘Güvenilir tek dergi’ olduğu iddiasıyla Cumhuriyet ideallerini ve değerlerini aşlamayı hedefleyen; çocukların demokrasi, laiklik, vatandaşlık bilinci ve ulusal kimlik gibi konularda bilgi edinmelerini sağlamak amacıyla içerik üreten bir yayın organı olmuştur. Anı, bilmece, biyografi, deneme, fabl, fıkra, haber

¹ 1903’te İstanbul’da doğan Tahsin Demiray 1919’da Kadıköy Sultanisini bitirerek öğretmenliğe başlar. İstanbul’da baş gösteren gıda kıtlığından dolayı müstantik muavinliği (sorgu hâkimi yardımcısı) göreviyle annesi ve kardeşiyle Bolu’ya gider. İstanbul’a döndüğü 1922’de öğretmenliğe tekrar başlar. İlköğretime yardımcı çocuk kitapları yayımlayarak yayıncılığa adım atar. Muallimler Birliği Genel Sekreterliği görevini üstlenir. 1924’te Türkiye Yayınevini kurar ve 1929’da Ziya Kozanoğlu ile yeni alfabeyle çocuk kitapları yayınlar. *Türkiye gazetesi*, *Resimli Mecmua* ve *Hafta* dergisini yayınlar. 1952’de Türkiye Köylü Partisinin kurucuları arasında yerini alır. Daha sonra Adalet Partisinin kuruluş çalışmalarına katılır. Ömrünün sonuna kadar Le Play tarafından ortaya atılan Science Sociale anlayışını savunur. 26 Haziran 1971’de İstanbul’da hayatını kaybeder. (Daha geniş bilgi için bakınız R. Ertürk, (2012). Cumhuriyet Döneminde Bir Le Playcı: Tahsin Demiray. İstanbul University Journal of Sociology, 3(1), 107-146)

² 1913’e kadar İzmir Kız Muallim Okulunun müdürlüğünü yapmıştır. Resmî açılışı 1914 başlarında yapılan Aydın Sultanîsinin Müdürü İlyas Bahri Efendi talebenin ihtiyacı olan eğitim araç ve gereçlerini bizzat kendisi tedarik etme yoluna gitmiştir (Güneş, 2010, s. 31). Ayrıca Konak ilçesinde bulunan Hakimiyet-i Milliye İlkokulunun ilk başöğretmenidir.

yazısı, hikâye, karikatür, makale, masal, piyes ve şiir metinleri farklı yazarlar (Faik Şemsettin, Muallim Kadir, Kadircan Kaflı, Mehmet Sırrı, Emin Ali, Gözlüklü Amca, Sakalsız Hoca, Gül Dikeni) ve okuyucular tarafından on dört sütun (Ahlaki Hikâye, Anket, Bilmece, Büyüklerimiz, Cevaplarımız, Çocuk Edebiyatı-Çocuklarımız İçin, Dünya Havadisleri-Akıllara Hayret Veren Dünya Haberleri, Her Hafta Bir Nasihat, Her Hafta Fâideli Bir Ders, Hikâye, Karikatür, Küçüklere Mahsus Temsil, Monolog, Şundan Bundan) ve diğer yazılar şeklinde hazırlanmıştır. 7 Nisan 1925'te beklenmedik bir şekilde derginin yayın hayatı sona ermiştir.

6. Haftalık Resimli Gazetemiz (1924) ile Mektepliler Alemi (1925)'nin Metin Türleri ve İletileri Bakımından İncelenmesi

Çocuk süreli yayınlarının hazırlayıcıları, dilin gücünden yararlanarak yazılı ve görsel içerikler aracılığıyla çocuğun yaşam alanında dönem şartlarına uygun bir etkileşim sağlamayı hedefler. Bu bağlamda çocuk, içeriklerin uygunluğuna ve zenginliğine bağlı olarak çevrelerini tanıma, bilgi edinme ve estetik değerler kazanma fırsatı bulur. Süreçte tür çeşitliliği sağlanırken içeriğin kalitesine özen gösterilmesi de kritik bir öneme sahiptir. Çalışmamızda *Haftalık Resimli Gazetemiz* ve *Mektepliler Alemi*'nde genç okurlara ulaştırılmış ürünler, türlerine göre ayrılarak incelenmiştir. Bu tür incelemeler, çocuk yayınlarının içerik zenginliğini ve çeşitliliğini değerlendirmek, olumlu/olumsuz yargıları bulmak açısından değerli bilgiler sunmaktadır.

Tablo 1. *Haftalık Resimli Gazetemiz*'de Yer Alan Hikâye Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Sekiz Bin Sene Sonra Dirilen Firavun, Amcanın Mirası
2.Sayı	Sekiz Bin Sonra Dirilen Firavun, Mündericatsız Hikâye, Kâmi Baba'nın Çıngırakları
3.Sayı	Haşarı Emin, Hindistan'ın Esrareniz Köşelerinde, Mündericatsız Hikâye, Hayali Baba'nın Başından Geçenler -Ağaçlar Söken Bora
4.Sayı	İntikam, Hindistan'ın Esrareniz Köşelerinde, Bir Salkım Üzüm (Manzum), Arslan ve Timsah
5.Sayı	İntikam, Hindistan'ın Esrareniz Köşelerinde, Hesapta Kuvvetliymiş
6.Sayı	Hindistan'ın Esrareniz Köşelerinde, Hırsızlığın Neticesi, Dört Buçuk Saat Balık Karnında, Su Damlası (Kıssa)
7.Sayı	Yüz Şahit, Kutup Ayıları İçinde

Sekiz Bin Sene Sonra Dirilen Firavun- Binlerce sene sonra dirilen bir firavunun yaşadığı hayal kırıklığı ve şaşkınlık anlatılır. Hikâye, zamanla değişen koşullara uyum sağlamanın ve mutluluğun önemini vurgular. *Amcanın Mirası*- Osman ve Vecdi, ölen amcalarının bıraktığı ceketteki altınları paylaşmak için köye davet edilir. Osman dürüst kalırken, Vecdi altınları çalmaya çalışır ama Osman bunu fark eder. Hikâye, dürüstlük ve hırsın sonuçlarını işler. *Kâmi Baba'nın Çıngırakları*'nda iki çocuk Kâmi Baba'nın bahçesinden çıngırak çalmaya çalışırken yakalanır. Kâmi Baba, Tarık'ı tanıyıp İsmet'i evine geri getirir. İsmet pişman olup özür diler. Hikâye, dürüstlük ve vicdanın önemini vurgular. *Haşarı Emin*- Emin, okuldan kaçıp tehlikeli oyunlar oynar, bu da ailesini zorlar. Mezarlıkta yaralandığında annesi ona şefkatle yaklaşır. Hikâye, tehlikeli davranışların çocuklar için zararlı olduğunu gösterir. *Hindistan'ın Esrareniz Köşelerinde*- Öğretmen Zekai Bey, eski Hint hazinesini bulmak için Hindistan'a gider ve mezarda bir mumya tarafından esir alınır, ama kaçmayı başarır ve hazine bilgisi edinir. İngilizler hazinenin kontrolünü alır,

ancak Zekai Bey çabasıyla lise müdürü olur. Hikâye, bilgi arzusunun ve merakın etkilerini ortaya koyar. *Hayali Baba'nın Başına Gelenler*- Yaşlı Hayali Baba, Seylan Adası'na gitmek üzere çıktığı gemide fırtınaya yakalanır. Fırtına dindikten sonra, uçan bir ağaç adanın kötü ünlü reisinin evine düşer ve reisi öldürür; adalılar çifti yeni reisleri olarak kabul eder. Hikâye, kötülüklerin cezasız kalmayacağını ve tesadüflerin hayatın bir parçası olduğunu anlatır. *İntikam*- Yunan askerleri tarafından babası öldürülen Fahire, intikam arzusunu kardeşi Necdet'e anlatır. Babasını öldürenlerin intikamını aldığında mezarın başına gururla gider. Hikâye, intikam duygusunun insanı nasıl esir aldığını ve savaşın trajedisini gösterir. *Bir Salkım Üzüm*- Küçük Nezihe, okuldan eve döndüğünde annesi ona üzüm verir. Bahçede bu üzümü babasına ve ağabeyine verir; ağabeyi de üzümü annesine iletir. Hikâye, aile içindeki sevgi ve dayanışmanın önemini vurgular. *Arslan ve Timsah*- Hayali Baba, Seylan Adası'nda aslan ve timsahla karşılaşır. Timsahın aslanı ısırmasını fırsat bilip her ikisini de öldürür. Hikâye, zorluklara rağmen cesaretle mücadele etmenin önemini anlatır. *Hesapta Kuvvetliymiş*- Çocuk, köyde ailesine hesapta ne kadar güçlü olduğunu öne sürer. Babasının tabak sayısını iki olarak söylediği halde üç tabak olduğunu iddia eder ve basit bir hata yüzünden kuru ekmek yemek zorunda kalır. Hikâye, aşırı özgüvenin zararlarını gösterir. *Hırsızlığın Neticesi*- Çalışmayı sevmeyen Hasan, hırsızlık yaparak maddi sorunlarını çözmek ister ama planı başarısız olur. Sandıkta ağır yaralanır ve hapse girer, pişmanlık duyar. Hikâye, hırsızlığın kötü sonuçlarını anlatır. *Dört Buçuk Saat Balık Karnında*- Bir gün denize giren anlatıcı, dev bir balığın midesinde mahsur kalır ve dört buçuk saat boyunca hayatta kalmak için mücadele eder. Sonunda bir İtalyan gemisi tarafından kurtarılır. Hikâye, zorluklarla başa çıkma ve umudu kaybetmemenin önemini vurgular. *Su Damlası*- Bir su damlası denize düştüğünde kaybolur ama Allah ona bir sedef içinde değerli bir inci olma fırsatı verir. Hikâye, zorlukların sonunda değerli bir şeyin ortaya çıkabileceğini ve Allah'ın zorlu deneyimlerle insanları yükselttiğini anlatır. *Yüz Şahit*- Ali Efendi, bayramda yüz dilim baklava yapıp her dilime altın koyar ve Osman Ağa aracılığıyla kadıya gönderir. Osman Ağa yolda üç dilim yer ve kadı sadece doksan yedi dilim alır. Osman Ağa, üç dilimin öldüğünü ve gömüldüğünü söyler. Hikâye, kötü niyetli insanların adaleti engelleyebileceğini ve dürüst olmayan davranışların cezalandırılabilirliğini anlatır. *Kutup Ayıları İçinde*- Anlatıcı, Kaptan Fayy'ın kutup seyahatine katılır ve beyaz ayılarla karşılaşır. Bir ayının altında kalıp onu öldürür ve postunu giyerek diğer ayılar arasına karışır. Gemiye döndüğünde ayıları öldürmek zorunda kalır ve yaşadıklarını kanıtlayana kadar kimse ona inanmaz. Hikâye, doğa ile mücadele, cesaret ve ahlaki değerlerin sorgulanmasını ele alır.

Tablo 2. *Mektepliler Alemi'*nde Yer Alan Hikâye Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Afrika Ormanlarında Korkunç Bir Gergedan Avı
2.Sayı	Ne Sihirdir Ne Keramet! El Çabukluğu Marifet, Darılmaca Yok! 1
3.Sayı	Ne Sihirdir Ne Keramet! El Çabukluğu Marifet, Darılmaca Yok! 2
4.Sayı	Para İçin, Hakiki Kibar Çalışıp Kazanandır, Eski İtiyadın Neticesi, Darılmaca Yok! 3
5.Sayı	Batmış Tahtelbâhir, Darılmaca Yok! 4
6.Sayı	İğne ve Toplu İğne, Türkan Bey'imın Tekrar Dirilmesi, Üçer Üçer (Manzum), Darılmaca Yok! 5

Afrika Ormanlarında Korkunç Gergedan Avı- On kişi, Afrika'da kayıkla karaya çıkar. Kaluda, gergedan saldırısına uğrar ve arkadaşlarını ağaçlara çıkmaya zorlar. Kaluda, gergedanı yaralar ama kendisi de yaralanır ve arkadaşları tarafından kurtarılır. Hikâye, cesaret ve

fedakarlığın önemini anlatır. *Ne Sihirdir Ne Keramet!.. El Çabukluğu Marifet-* Zengin Fahri'nin kır ziyafetinde hokkabaz Nuri, çeşitli numaralar yaparak misafirleri eğlendirir ve bardaktaki suyu kaybettirir. Hikâye, başkalarını yargılamadan önce derinlemesine bakmanın ve yetenekleri küçümsememenin önemini vurgular. *Darılmaca Yok-Kurnaz Köse*, Sivas'ta Ali'yi hizmetçi olarak çalıştırıp beş bin lira vaat eder ama onu aç bırakır. Ali'nin kardeşleri de Köse'nin oyunlarına kapılır. Osman, Köse'nin hilesini fark edip sabırla dayanır. Köse, Osman'ı kandırmak için ölme numarası yapar ama Osman, Köse'yi kaynar suyla cezalandırarak oyunu bozar. Hikâye, dürüstlüğün ve sabrın önemini ele alır. *Para İçin-* Konya'dan Ahmet Ağa, Amerika'da para kazanmak için gider ama başarısız olup odun kesmek zorunda kalır. Ormanda vahşi kedilerle savaşıyor, bayılır ama uyanıp kedilerin postlarını satarak para kazanır. Hikâye, azmin ve dürüst çalışmanın başarı getireceğini anlatır. *Hakiki Kibar Çalışıp Kazanandır-* Dul bir kadının çocukları, babalarının mirasını tüketip zor durumda kalır. Başka bir şehre taşınıp çalışmaya başlarlar. Genç çocuk, cam işçiliğinden dokumacılığa geçer ve ailesine yardım eder. Uzun süredir kayıp olan büyük oğul döner, hatalarını kabul edip özür diler. Hikâye, çalışkanlık ve aile sorumluluğunun önemini vurgular. *Eski İtiyadın Neticesi-* Eski bir hoca, talebelerine uzun cümleler kullanmayı öğretir. Bir gün, hocanın kavuğu mangalda yanarken, talebeler uzun ve abartılı cümlelerle durumu bildirmeye çalışır ama kavuk yanar. Hikâye, uzun cümlelerin bazen olumsuz sonuçlara yol açabileceğini gösterir. *Batmış Tahtelbâhir-* İhtiyar Temel, oğlu tarafından geliştirilen icada inanmaz. Bir tahtelbahir battığında, oğlu icadı kullanarak kazazedeleri kurtarır ve bayılır, ama kısa sürede iyileşir. Türk hükümeti ona ödül verir. Hikâye, cesaret ve azmin imkânsız gibi görünen durumları çözebileceğini anlatır. *İğne ve Toplu İğne-* Bir kız çocuğu, iğneleri kaybettiği için azar işitir. Ailenin dostu, iğnelerin değerini anlatmak için iki hikâye paylaşır: Bir toplu iğne bulan genç iş bulur ve başarılı olur; bir dilenci çocuğa iğne veren kız ise zengin bir tüccar olur ve evlenir. Hikâye, küçük şeylerin büyük değişimlere yol açabileceğini gösterir. *Türkan Bey'imın Tekrar Dirilmesi-* 650 yıl boyunca mumyalanmış olan Türkan, iki bilim adamı tarafından diriltir ve modern dünyayı anlamakta zorluk çeker. İstanbul'a gelip Fahire Hanım'ın evine yerleşir ve Naciye ile dost olur. Hikâye, Fahir Bey'in Türkan'ın eski çağlardan geldiğini fark etmesiyle yarıda kalır. *Üçer Üçer-* İki haylaz çocuk, şeftali yerken oburluk ve rekabet içindedir. Şeftali azalınca paylaşmayı önerirler ama ikisi de üçer üçer yemeye devam eder. Bu durum, oburluk ve rekabet yüzünden paylaşmayı unutup tatmin olamadıklarını gösterir.

Tablo 3. Haftalık Resimli Gazetemiz'de Yer Alan Masal Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Sanduc yahut Altın Enfiye Kutusu
2.Sayı	Sanduc yahut Altın Enfiye Kutusu
3.Sayı	Sanduc yahut Altın Enfiye Kutusu
4.Sayı	Yer almamaktadır.
5.Sayı	Yer almamaktadır.
6.Sayı	Yer almamaktadır.
7.Sayı	Yer almamaktadır.

Sanduc yahut Altın Enfiye Kutusu- Sanduc, sihirli bir altın enfiye kutusuyla dünyayı keşfeder ve Sert Ağa'nın zorlu görevlerini başarıyla tamamlar, Ağa'nın kızıyla evlenir. Düğün sırasında hizmetçi kutuyu kaybeder. Sanduc, çeşitli hayvanlarla iş birliği yaparak

konağı bulur ve Ağa'nın güvenini yeniden kazanır. Masal, sadakat ve dayanışmanın önemini anlatır.

Tablo 4. *Mektepliler Alemi'*nde Yer Alan Masal Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Yer almamaktadır.
2.Sayı	Sihirli Ney
3.Sayı	İhtiyar Arslan (Manzum), Arslan ile İnsan (Manzum), Kıskançlığın Cezası
4.Sayı	Yer almamaktadır.
5.Sayı	Yer almamaktadır.
6.Sayı	Yer almamaktadır.

Sihirli Ney- Genç bir çoban, kaybolan neyini bulmak için yardım alır. Neyinin evde olduğunu öğrenir ve bir kibar adamla birlikte Altın Mağarası'na girer. Çoban, ejderhayı ney çalarak uyutur ve bir kızı kurtarır. Kibar adam hazineleri almayı dener ama hazineler erir. Çoban, kızla evlenir ve sultan olur. Masal, dürüstlük ve cesaretin sonunda mutluluğu getireceğini gösterir. *İhtiyar Arslan-* Güçlü aslan, yaşlandığında diğer hayvanlar tarafından alay edilir. Atın tekmesi, kurdun ısırması ve öküzün boynuzuna maruz kalır. Eşeğin alaylarına dayanamayarak hiddetlenir ve onu kaçıır. Masal, hayat boyunca yaptıklarımızın karşılığını göreceğimizi ve güçlünün bile zayıflayabileceğini anlatır. *Arslan ile İnsan-* Bir ressamın tablosunda mağlup bir arslan, insanın ayağı altında yatmaktadır. Ormandan geçen başka bir arslan bu manzarayı gülerken izler ve insanların kendilerini üstün görme biçimlerine şaşırır. Masal, insanların doğa üzerindeki güç kullanımını ve zekâsını eleştirir. *Kıskançlığın Cezası-* Bir padişah, yetenekli bir genci baş akıl hocası olarak atar. Kıskanç biri, gencin tahtı ele geçirmeye çalıştığını iddia eder. Padişah, araştırma yapınca kıskanç adamın gerçek niyetini anlar. Genci takdir eder ve ona tahtı verir. Masal, kıskançlık ve iftiranın zararını, dürüstlük ve sadakatin ödüllendirileceğini gösterir.

Tablo 5. *Haftalık Resimli Gazetemiz'*de Yer Alan Şiir Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Kırlangıçlar Giderken
2.Sayı	Sporculara
3.Sayı	Yer almamaktadır.
4.Sayı	Yer almamaktadır.
5.Sayı	Sevgili Gazetemize
6.Sayı	Büyük Söyleme!
7.Sayı	Yer almamaktadır.

Kırlangıçlar Giderken- Cemile, kırlangıçların göç sebebini sorar; annesi, rüzgarlar ve fırtınalardan bahseder. Kırlangıçların sıcak yerlere göç ettiğini açıklar. Cemile, insanların da mevsimlere uyum sağlaması gerektiğini belirtir. Demiray tarafından kaleme alınan şiirde, doğa döngüsüne uyum ve saygıyı anlatır. *Sporculara-* Hayri Recep, Türk genç sporcuları cesaretlendirir, dostluk ve kardeşliği ön planda tutmalarını ve millî ideallere

sahip çıkmalarını ister. Geçmişten ders alıp gelecekteki başarıları hedeflemeleri gerektiğini vurgular. *Sevgili Gazetemize*- Beşinci sınıf öğrencisi Feridun *Haftalık Resimli Gazete'*ye duyduğu sevgiyi anlatır. Gazeteyi bir çiçek gibi görüp sürekli takip edilmesini ve sevgiyle kucaklanmasını ister. Gazetenin öğretici ve ruhları yansıtan bir rolü olduğunu belirtir ve Cumhuriyet çocuklarını gazeteye davet eder. *Büyük Söyleme!* - Bir çocuğun kuşları izlerken yaşadığı karışık duygular tasvir edilir. Kuşlar tepki vermeyince sinirlenen çocuk, taş atar ve kovalar. Uçurumla karşılaşınca korkar. Şiir, çocukluk dönemindeki duygusal geçişleri anlatır. Gazetede yer alan dört şiirde dikkat çeken ortak nokta ise şiirleri kaleme alanların estetik bir dil kullanma gayreti sergilememeleridir. Söz konusu isimler içeriği ön plana çıkarmayı tercih etmişlerdir.

Tablo 6. *Mektepliler Alemi'nde* Yer Alan Şiir Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Manzum Sarf
2.Sayı	Yer almamaktadır.
3.Sayı	Yer almamaktadır.
4.Sayı	Akşam Duası
5.Sayı	İlkbahar, Yaşasın Cumhuriyet
6.Sayı	Mektepliler Alemi Mecmuasına, Erken Kalkın

Manzum Sarf- E. Ali, Türkçenin dil bilgisi temel kavramlarını ve yapısını açıklar. Harflerden kelimelere, kelimelerden cümlelere geçiş ve dil bilgisi unsurları örneklerle anlatılır. *Akşam Duası*- Kadir Can şiirde, akşamın gelişini ve Allah'a ettiği duaları anlatır. Şair, doğanın değişimleriyle insanın duygularını yansıtır ve Allah'tan güzel rüyalar, kurtuluş, mutlu bir yuva, huzurlu bir gece ve kederlerden arınmış bir yaşam dileğinde bulunur. Şiir, insanın manevi ihtiyaçlarını ifade eden bir araç olarak sunulur. *İlkbahar-Şiirde*, ilkbaharın gelişini ve doğanın canlanmasını tasvir eden E. Ali, çiçekler, kuşlar ve çimenlerdeki çiğ damlalarıyla ilkbaharın güzelliklerini ve sevinç uyandıran etkisini anlatır. *Yaşasın Cumhuriyet*- Cumhuriyet'in ilanıyla Türkiye'deki değişimleri ve milletin sevincini anlatan şair Kadir Can, sıkıntıların geride kaldığını, aydınlık bir geleceğe umutla ilerleyeceğimizi vurgular ve gençleri bu anlayışa teşvik eder. *Mektepliler Alemi Mecmuasına*- Şiir, eğitim ve öğretimin insan gelişimi üzerindeki önemini vurgular. Ömer T., derginin okuyucularına birçok şey öğrettiğini ve değerler kazandırdığını ifade eder. Ana tema, okumanın gücü ve bilimin önemidir. *Erken Kalkın*- Şiir, sabah erken kalkmanın önemini ve doğanın bu saatlerdeki güzelliğini anlatır. Şair E. Ali, erken uyanmanın doğadaki canlıların neşesini ve enerjisini nasıl artırdığını vurgular. Erken kalkmanın insanlara sağladığı enerji ve verimlilik gibi faydalara da değinir. Dergideki şiirlerde kullanılan dilde, imgeler ve metaforlar yerine basit ve doğrudan ifadeler kullanılarak okuyucunun duygusal bağ kurmasının önüne geçilmiş olduğu söylenebilir.

Tablo 7. *Haftalık Resimli Gazetemiz'*de Yer Alan Fıkra Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Her Sakallı, Kim Kimi Yiyecek?, Hangi Mevki?
2.Sayı	Lokomotif Yüzer mi?
3.Sayı	Hırsız ile Bekçi Arasında, Din Dersine, Sözü Geri Alıyor
4.Sayı	Yer almamaktadır.

5.Sayı	Düşünmüş Ama Nasıl?, Duyurmamak Şartıyla
6.Sayı	Babamın Arabası
7.Sayı	Ne Güzel Mantık!, Yaramazlık Sıhhatin İyi Olmasından İleri Gelmiş

Her Sakallı- Fıkroda iki yaşındaki Necla'nın sakallı kediyi büyüklerle yemek yiyebilecek biri olarak görmesi üzerinden çocukların soyut kavramları anlamadaki zorluklarını mizahi bir şekilde yansıtır. *Kim Kimi Yiyecek-* Fıkra, küçük Necla'nın öküzleri korkutucu bulmasını ve gerçek dışı korkularını mizahi bir şekilde yansıtır. *Hangi Mevki-* Fıkra, Celal'in sınavdaki başarısını değil, fiziksel konumunu belirtmesini mizahi bir şekilde ele alır, çocukların kavramsal farkındalıklarını yansıtır. *Lokomotif Yüzer mi?* - Çocuk, gemiyi lokomotif zannedip denizde yüzdüğünü düşünür. Bu, çocuğun sınırlı gözlem yeteneğini ve geniş hayal dünyasını mizahi bir şekilde gösterir. *Hırsız ile Bekçi Arasında-* Bekçi, hırsıza hırsızlığı nasıl yapacağını göstereceğini söyler. Hırsız, bu tekliften memnuniyetle yararlanmak ister ve kendini bu şekilde alaya alır. *Din Dersine-* Hoca, okula yeni gelen bir öğrenciye karşıdaki tepelerin kim tarafından yapıldığını sorar. Öğrenci ise, "Bilmiyorum efendim. Biz buraya daha yeni taşındık" şeklinde yanıtlar. Bu fıkra, çocukların olaylara yetişkinlerden farklı bir bakış açısıyla yaklaşabileceğini ve bazen pratik bilgi eksikliği nedeniyle yanlış anlaşılacaklarını gösterir. *Sözünü Geri Alıyor-* Bir adam, "Evimizin uşağı şehremininden kaba," der. Şehremin bunu duyunca adam, sözünü düzelterek, "Uşağımız şehremin kadar kaba değil," der. Fıkra, yanlış sözlerin etkilerini ve hataları düzeltme gereğini mizahi bir şekilde gösterir. *Düşünmüş Ama Nasıl?* - Anne, çocuğun şekerleri yemesi nedeniyle obur olduğunu söyler. Çocuk, "Şekerlerin zararı ne ki?" der. Anne, küçük kardeşini düşünmediğini belirtir. Çocuk, "Kardeşimi düşündüm; belki şekerleri paylaşırız diye endişelendim," der. Fıkra, çocukların paylaşımcı olmanın önemini anlamalarının gerektiğini vurgular. *Duyurmamak Şartıyla-* Bir kadın, yaşını gizlemek için otuzdan fazla olmadığını söyler. Kızı, yaşını soranlara "Anama söylemeden on beş!" der. Fıkra, yaşın gizlenmesinin komik sonuçlarını ve toplumsal yaş algısını ele alır. *Babamın Arabası-* Bir zengin, arabasına yaklaşırken arabacısının çocuğuna kim olduğunu sorar. Çocuk, "Babamın arabasına binen efendi değil misin?" der. Fıkra, toplumsal statü ve çocukların bu konudaki algısını mizahi bir şekilde yansıtır. *Ne Güzel Mantık!* - Üç yaşındaki Cemile, neden horozların yüksek yerlerde, tavukların ise daha alçakta olduğunu sorar. Ablası, tavukların yumurtalarının düşüp kırılabileceğini söyler. Fıkra, çocukların mantıklı düşünme yeteneğini ve basit çözümlerin bazen en etkili olabileceğini gösterir. *Yaramazlık Sıhhatin İyi Olmasından İleri Gelmiş-* Bir kız çocuğu, odadaki bebeklerle oynarken bebeklerin uslu olmalarını gereksiz bulur ve onların yaramazlıklarının sağlıklarından kaynaklandığını söyler. Fıkra, çocukların oyunlarında gerçek dünyayı taklit etme biçimlerini ve olaylara farklı açılardan yaklaşmalarını gösterir.

Tablo 8. *Mektepliler Alemi'*nde Yer Alan Fıkra Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Yer almamaktadır.
2.Sayı	Yer almamaktadır.
3.Sayı	Eşek ve Gölgesi yahut Kavga Etmeyiniz Yoksa Her Şeyi Kaybedersiniz
4.Sayı	Yer almamaktadır.
5.Sayı	Latife, İkiye Bir, Hesabın İngilizcesi
6.Sayı	Yer almamaktadır.

Eşek ve Gölgesi yahut Kavga Etmeyiniz Yoksa Her Şeyi Kaybedersiniz- Bir genç, köy yolculuğunda eşeğin gölgesine oturur. Eşeğin sahibi, gölgenin hakkı olduğunu iddia ederek tartışır. Kavga sırasında eşek kaçır ve genç hem eşeği hem de gölgesini kaybeder. Fıkra, bencilliğin ve kavganın hem kişisel hem de ortak kayıplara yol açabileceğini gösterir. *Latife-* Bir çocuk, Hamit'in kendisine hakaret ettiğini söyler. Kardeşi Vecdi, aynı şekilde karşılık vermesini tavsiye eder, ancak nedenini "Sözünü mahkemede kanıtlamasından korkuyorum" diyerek açıklar. Fıkra, dolaylı yoldan hakaret etme ve kısas tavsiyesinin çocuklar için olumsuz etkilerini gösterir. *İkiye Bir-* Bir hâkim, insan vücudundaki organların işlevlerini mizahi bir şekilde açıklayarak organların işlevlerine eğlenceli bir yaklaşım sunar. *Hesabın İngilizcesi-* Bir İngiliz, biletindeki mevkiye rağmen farklı bir sınıfta oturduğunu fark edince memurun fiyat farkını ödemesi gerektiğini söyler. Fıkra, zekice çözüm önerilerini ve beklenmedik durumları mizahi şekilde ele alır.

- *Haftalık Resimli Gazetemiz'* de fabl yer almamaktadır

Tablo 9. *Mektepliler Alemi'* nde Yer Alan Fabl Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Yer almamaktadır.
2.Sayı	Yer almamaktadır.
3.Sayı	Yer almamaktadır.
4.Sayı	Kedi ve Limon (Manzum)
5.Sayı	Kurt ile Köpek yahut Esir Olarak Tokluktansa Hür Olarak Aç Gezmek Daha İyidir
6.Sayı	Karga ile Tilki yahut Müdâhenecilerden Sakınız!

Kedi ve Limon- Bir kedi, limonu kokladıktan sonra tadına bakar ama ekşi olduğu için hemen ağzından çıkarır. Bu fabl, dış görünüşe aldanmanın ve acele karar vermenin yanlış olduğunu, içeriğe ve düşünmeye önem verilmesi gerektiğini vurgular. *Kurt ile Köpek-* Bir kurt, köpeğin rahat hayatını görünce köpeğe, boynundaki bukağıyı sorar. Köpek, bukağının bağlı kalmak için olduğunu açıklar. Kurt, özgürlüğünü kaybetmek istemediği için aç kalmayı göze alır. Bu fabl, özgürlüğün, rahatlıktan daha değerli olduğunu vurgular. *Karga ile Tilki yahut Müdâhenecilerden Sakınız!* - Bir karga, peyniri tilkiye kaptırır. Tilki, kargayı övüp peyniri alırken, "Güzelliğinden bahsettim, akıllı olduğunu söylemedim" der. Fabldan çıkarılacak ders ise başkalarının tatlı sözlerine kapılmadan dikkatli ve akıllı olmak gerektiğidir.

Tablo 10. *Haftalık Resimli Gazetemiz'* de Yer Alan Anı Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Yer almamaktadır.
2.Sayı	Yer almamaktadır.
3.Sayı	Yer almamaktadır.
4.Sayı	En Müthiş İmtihan
5.Sayı	İmtihan Odasında
6.Sayı	En Heyecanlı İmtihan, Başlıksız
7.Sayı	İmtihanda Kurnazlık

En Müthiş İmtihan- Bir öğrenci, sınav öncesi dersin son kısımlarını göz ardı ettiği için başarısız olduğunu anlatarak her konuda kapsamlı ve dengeli bir hazırlığın gerekliliğine dikkat çeker. *İmtihan Odasında-* Muallim Hakkı Efendi'nin sınavında Kemal hata yaparken, Lami hatasız geçer. Anıda, hazırlığın ve dikkatli çalışmanın sınav başarısını artırdığı mesajı verilir. *En Heyecanlı İmtihan-* Halit, geçen yıl sınavda kitap eksikliği ve eşyalardan korkmasına rağmen heyecanlı bir şekilde soruları başarıyla yanıtlar. Bu durum, zorluklara rağmen bilgi ve cesaretle başarı elde edilebileceğini gösterir. *Başlıksız-İhsan Yavuz,* ortaokuldaki bitirme sınavını "en müthiş imtihan" olarak tanımlar ve bu tür bir sınavı bir daha yaşamak istemediğini ifade eder. Bu, sınavın onun için çok zorlu ve unutulmaz bir deneyim olduğunu gösterir. *İmtihanda Kurnazlık-* Yeterince çalışmayan öğrenci, coğrafya sınavında büyük bir endişe yaşar, ancak başarıyla sınavı geçer ve öğretmenlerinden övgü alır.

- *Mektepliler Alemi'*nde anı yer almamaktadır.

Tablo 11. *Haftalık Resimli Gazetemiz'*de Yer Alan Biyografi Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Yer almamaktadır.
2.Sayı	Yer almamaktadır.
3.Sayı	Yer almamaktadır.
4.Sayı	Yer almamaktadır.
5.Sayı	Yer almamaktadır.
6.Sayı	Yer almamaktadır.
7.Sayı	Bahr-i Muhit-i Atlas'yi Tek Başına Geçen Alen Gerbulat

Bahr-i Muhit-i Atlas'yi Tek Başına Geçen Alen Gerbulat- Fransız tenis şampiyonu Alen Gerbulat, küçük bir yelkenli tekneyle Fransa'dan başlayıp İspanya ve Cebelitarık Boğazı'ndan geçerek New York'a ulaşır. Bu yolculuk sırasında üç fırtınayla ve dev dalgalarla mücadele eder. Dayanıklı ve inatçı olan Gerbulat, tehlikeli anlarda bile teknesini kontrol altında tutar. Yazının sonunda yazar, bu tür başarılı gençlerin ülkemizde ne zaman yetişeceğini sorgulayarak okuyucuları teşvik etmeye çalışır.

Tablo 12. *Mektepliler Alemi'*nde Yer Alan Biyografi Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Gazi Mustafa Kemal Paşa, Hilmiti Alemdar
2.Sayı	Genç ve Faziletperver Maarif Vekilimiz Şükrü Beyefendi
3.Sayı	Yer almamaktadır.
4.Sayı	Ayaklı Tarih Kütüphanesi
5.Sayı	Celalli Hoca
6.Sayı	Yer almamaktadır.

Gazi Mustafa Kemal Paşa- Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın yaşamı, eğitimi, askerî ve siyasi kariyeri özetlenir. Gençlik dönemindeki mücadeleler, Arabistan'daki faaliyetler ve Kurtuluş Savaşı'ndaki zaferler vurgulanır. Yazar, Mustafa Kemal'in çocuklara örnek olması gerektiğini belirterek gençleri sanatta, ticarete ve bilimde başarılı olmaya teşvik

eder. *Hilmiti Alemdar* -Hasan Hilmiti Alemdar, İzmir’de uzun yıllar öğretmenlik yapmış, geleneksel giyimli ama yenilikçi bir kişiliğe sahip, çocuklara olumlu yaklaşan bir öğretmendir. Okulunun başarısı ve Mehmet Sırrı Bey’in eserlerini canlandırma çabaları ön plandadır. Biyografi, eski ve yeni birleştiren bir öğretmen örneği sunar. *Genç ve Faziletperver Maarif Vekilimiz Şükrü Beyefendi*- Şükrü Bey, Mülkiye Mektebi mezunu öğretmen ve Millî Mücadele’de aktif rol almış bir liderdir. İzmir’de önemli görevlerde bulunmuş, Belçika ve İsviçre’de eğitim görmüştür. Ülkenin kurtuluşunda kritik bir rol oynadığı ve ahlaki üstünlüğü vurgulanmıştır. *Ayaklı Tarih Kütüphanesi*- Biyografide, İzmir’de yaşamış ve “öğretmenlerin babası” olarak bilinen Yusuf Rıza Efendi’nin eğitimci kimliği, saygınlığı ve geniş bilgi birikimi anlatılmıştır. Öğrencilerini topluma faydalı bireyler olarak yetiştirmekteki başarısı, halk arasındaki popülerliği ve esprituél kişiliği vurgulanmıştır. *Celalli Hoca*- İzmir’deki bir okulda matematikte uzmanlaşmış Celal Hoca, genellikle sevilmeyen bir öğretmen olarak tanıtılmıştır. Derslerde ve sınavlarda ciddi ve asık suratlıdır. Ders notlarını titizlikle vermesi ve iltimas geçmemesi nedeniyle öğrenciler arasında endişe yaratmış ve “Acı Biber” lakabıyla anılmıştır.

Tablo 13. *Haftalık Resimli Gazetemiz*’de Yer Alan Makale Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Yer almamaktadır.
2.Sayı	Yemekleri Üflemeiniz
3.Sayı	Yer almamaktadır.
4.Sayı	Yer almamaktadır.
5.Sayı	Yer almamaktadır.
6.Sayı	Akrep
7.Sayı	Nebatata Benzeyen Hayvanlar

Yemekleri Üflemeiniz- Makalede, sıcak yemeklere üflenmemesi gerektiği vurgulanmıştır. Üfleme, yemeklerin içindeki zararlı gazları vücuda taşıyabilir ve sağlık sorunlarına yol açabilir. Yemeklerin doğal yolla soğuması, bu gazların buharlaşmasını sağlar. Bilgisiz kişilere bu bilgilerin somut örneklerle aktarılması gerektiği belirtilmiştir. *Akrep*- Yazıda, akrebin kısıkaçları ve zehirli iğnesiyle sokma etkileri özetlenmiştir. Akrep zehri hızla yayılır ve ciddi sağlık sorunlarına yol açar. Tedavi olarak yaranın sıkılması ve kızgın demirle dağlanması önerilir. *Nebatata Benzeyen Hayvanlar*- Çevresine uyum sağlamak için renk ve şekil değiştiren hayvanlar tanıtılmıştır. Zürafaların desenleri, fiilli böceği ve kallima kelebeği kamuflaj örnekleri olarak gösterilmiştir. Doğanın çeşitliliği karşısında insanın da ilginç bir varlık olduğu vurgulanır.

Tablo 14. *Mektepliler Alemi*’nde Yer Alan Makale Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Yer almamaktadır.
2.Sayı	Ateş, Bir Kış Uyuyan Hayvanlar
3.Sayı	Cam, Fotoğrafçılık
4.Sayı	Ekmek, Makine
5.Sayı	Ekmek, Bahr-i Muhitlerde Kuşlar ve Yuvaları

6.Sayı Yer almamaktadır.

Ateş- Ateşin tarihsel önemi ve kültürel etkileri ele alınmıştır. Kibritin icadıyla ateşin kullanımının dönüm noktası olduğu, yemek pişirme ve endüstriyel üretimdeki rolü açıklanmıştır. Ayrıca, ateşin kutsal bir sembol olarak toplumlarda yer aldığı ve öğrenmenin önemi iki kısa hikâye ile vurgulanmıştır. *Bir Kış Uyuyan Hayvanlar-* Kış mevsiminde yiyecek bulmakta zorlanan hayvanlar kış uykusuna yatarak uzun süre aç kalmadan hayatta kalır. Kaplumbağalar, tarla fareleri, kirpiller, kurbağalar, sümüklü böcekler ve arılar, yağ depolayarak kışı geçirir ve baharı bekler. *Cam-* Makalede, camın tesadüfi keşfi, tarihçesi ve antik medeniyetlerdeki kullanımı özetlenmiştir. Camın nadir ve değerli bir malzeme olduğu, üretim tekniklerinin ve makinelerin gelişimi belirtilmiştir. Eski cam üretimi ve camcıların zorluklarına değinilmiştir. *Fotoğrafçılık-* Fotoğrafçılığın sanatsal ve merak uyandırıcı bir alan olduğu vurgulanır. 1829'daki keşfiyle sürekli gelişen fotoğrafçılık, Avrupa'da popülerleşmiştir. Temel prensibi güneş ışığını kullanarak nesnelerin görüntülerini yakalamaktır. Fotoğraf makinesi ve karanlık oda aletleri, fotoğrafçılığın temel araçlarıdır. *Ekme-* Yazar, çocukluk anılarından yola çıkarak ekmeğin yapım sürecinin emek ve zahmet gerektirdiğini anlatır. Tarla, değirmen ve fırın aşamalarını açıklar. Ekmeğin geçmişteki üretim yöntemleriyle günümüzdeki makineleri karşılaştırır ve ekmeğin önemini değışmediğini vurgular *Makine-* Makinenin tanımı ve yapım süreci açıklanır. Basit bir tahta kutu olan bu cihazın kaliteyi sağlamadığı, Avrupalıların geliştirdiği makinelerin ise körük gibi ek özelliklerle daha işlevsel olduğu belirtilir. *Bahr-i Muhitlerde Kuşlar ve Yuvaları-* Deniz kuşlarının uzun mesafeler uçarak adacıklarda yuva yaptığı, bazı türlerin yuvalarını yer altında veya kovuklarda yaptığı anlatılmaktadır. Dişiler kuluçka ve yavru bakımını üstlenirken, erkekler yiyecek temin eder.

Tablo 15. *Haftalık Resimli Gazetemiz'* de Yer Alan Deneme Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Küçük Sevimli Okuyuculara, Ana ve Babalara ve Bütün Muallim Arkadaşlara
2.Sayı	Yer almamaktadır.
3.Sayı	Yer almamaktadır.
4.Sayı	Yer almamaktadır.
5.Sayı	Yer almamaktadır.
6.Sayı	Yer almamaktadır.
7.Sayı	Küçük Okuyucularım

Küçük Sevimli Okuyuculara- Editörler tarafından gazetenin vizyon ve misyonun anlatıldığı bir yazıdır. *Ana ve Babalara ve Bütün Muallim Arkadaşlara-* Çocuk gazeteciliğinin gelişim üzerindeki önemini ve karşılaşılan maddi zorluklar, editör yetersizlikleri gibi engelleri ele alır. Çocuk edebiyatı ve gazeteciliğinin kritik rolü vurgulanır ve gelecekteki önemine dikkat çekilir. *Küçük Okuyucularım-* Müziğin insanlar üzerindeki etkisini ve önemini ele alır. Ninnilerden doğa seslerine, enstrüman melodilerinden bestekâr eserlerine kadar müziğin çeşitli yönleri incelenir. Müziğin birleştirici gücü, ruhu dinlendirmesi ve kültürel algıları vurgulanır.

Tablo 16. *Mektepliler Alemi'* nde Yer Alan Deneme Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Küçük Mekteplilerden İstediklerimiz, Yetim Çocukların Dertleri, Hokkabaz
2.Sayı	Vahşi Hayvanlar Avı
3.Sayı	Yer almamaktadır.
4.Sayı	Bir Genç Çocuğun Cenazesi Geçerken Kimler Ne Der?
5.Sayı	İnsanın Ömrü
6.Sayı	Cumhuriyet'i Sevelim ve Yaşatalım, Tırnak Vasıtasıyla Keşf-i Ahval

Küçük Mekteplilerden İstediklerimiz- Mektepliler Alemi dergisinin öğrencilere sunduğu imkânlar tanıtılır ve katılım çağrısı yapılır. Derginin öğrenci ihtiyaçlarına duyarlı olduğu ve onların memnuniyetini sağlamak için çalıştığı vurgulanır. *Yetim Çocukların Dertleri-* Yetim bir çocuğun aile kaybı sonrası açlık ve soğukla mücadele ettiğini anlatır. Latife Hanım'ın yönetimindeki Himâye-i Etfal cemiyetinin, yetim çocuklara yardım amacıyla kurulduğu belirtilir ve kış gecelerinde zorluk çeken yetimlere yardım çağrısı yapılır. *Hokkabaz-* Hokkabaz Ali, yabancı sihirbazların insanları kandırdığını eleştirir ve kendi gösterilerinde dil becerilerini kullanarak eğlendirir. Hipnotizmin eğitimli bir toplumda anlamlı olduğunu vurgular ve eğitim sistemini eleştirir. *Vahşi Hayvanlar Avı-* İnsanın zekâsıyla güçlü vahşi hayvanlara, örneğin aslan ve kaplana üstünlük sağlayabildiği vurgulanır. Hindistan'da kutsal kabul edilen, Afrika'da ise dişleri yüzünden avlanan fillerin, fiziksel güçlerinin yanı sıra zekâlarını da kullanarak avlanmada hünerli oldukları belirtilir. Yazar, bu bilgilerle insan-doğa ilişkisine eleştirel bir bakış sunmayı amaçlar. *Bir Genç Çocuğun Cenazesi Geçerken Kimler Ne Der?* - Metinde, bir genç çocuğun cenazesi geçerken toplumun farklı kesimlerinden insanların sergiledikleri çeşitli duygu ve düşünceler aktarılır. *İnsanın Ömrü-* Hayatın kısa ve belirsiz olduğu vurgulanır. İnsanların ölüme her gün yaklaştığı ve mezardan kaçışın mümkün olmadığı anlatılır. Yazar, insanların her anının değerini bilmeleri gerektiğini ve ölüm gerçeğini unutmamaları gerektiğini ifade eder. *Cumhuriyet'i Sevelim ve Yaşatalım-* Ağaç ve sarmaşık metaforlarıyla Osmanlı ve Cumhuriyet arasındaki farklar anlatılır. Halkın, padişahlardan kurtularak Cumhuriyet'in özgürlüğüne kavuştuğu vurgulanır ve Cumhuriyet'e sahip çıkmanın önemi belirtilir. *Tırnak Vasıtasıyla Keşf-i Ahval-* Tırnakların özelliklerine göre insan karakteri yorumlanır. Uzun ve yassı tırnaklar akıllı ve sakin, geniş ve kısa tırnaklar cesur ve sağlığa düşkün, sert ve kırılğan tırnaklar kavgacı, pençe gibi tırnaklar iki yüzlü, yumuşak tırnaklar zayıf, etlerine kadar uzanan tırnaklar ise akılsızlık olarak değerlendirilir.

Tablo 17. *Haftalık Resimli Gazetemiz'*de Yer Alan Haber Yazısı Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Dünya Etrafında (Şili'de Yeni Bir İcat, İsveç'te Kâğıttan Bir Lokanta)
2.Sayı	Lisan Bilen Kuş
3.Sayı	Dünya Etrafında (Sudan'da Dev Boylu Bir Kabile, Tersiyer yahut Fantom Maymunu, Meksika'da Yağ Ağacı)
4.Sayı	Dünya Etrafında (Hindistan'da Dünyanın En Küçük Kitabı, Alaska'da Kafa Kafaya Bir Çift Ölü)
5.Sayı	Dünya Etrafında (İsveç'te Dünyanın En Büyük Kitabı, Avusturalya'da Dünyanın En Güzel Tabii Mağarası)

6.Sayı Dünya Etrafında (Arjantin’de Elektrikli Saç Makinesi, İran’da Eski Halılar)

7.Sayı Dünya Etrafında (Tuhaf Bir Alet, Amerika’da Köy Naklediliyor, İki Başlı Yılan, Bruklin Köprüsü)

Dünya Etrafında (Şili’de Yeni Bir İcat, İsveç’te Kâğıttan Bir Lokanta)- Şili’de elektrikli tramvaylara eklenen mektup kutuları, hızlı iletişim sağlar ancak geniş ulaşım ağı gerektirir. İsveç’te ise dayanıklı kâğıttan yapılan lokantalar, düşük maliyetle inşa edilir ve taş binalara benzer dayanıklılığa sahiptir. *Lisan Bilen Kuş*- Londra Hayvanat Bahçesi’nde sergilenen nadir bir serçe türü hem Hintçe hem de İngilizce kelimeleri telaffuz edebilme yeteneği ile dikkat çeker. “Konuşan hayvanlar” bölümünde uzmanlar tarafından incelenmiştir. *Dünya Etrafında (Sudan’da Dev Boylu Bir Kabile, Tersiyer yahut Fantom Maymunu, Meksika’da Yağ Ağacı)*- Sudan’da ortalama iki metre boyunda dev bir kabile bulunmuştur; Sumatra ormanlarında fare büyüklüğünde, uzun bacaklı ve parlak gözlü Fantom Maymunu keşfedilmiştir; Meksika’da yüksek yağ içeren meyvelere sahip bir ağaç keşfedilmiş ve ticari potansiyeli değerlendirilmektedir. *Dünya Etrafında (Hindistan’da Dünyanın En Küçük Kitabı, Alaska’da Kafa Kafaya Bir Çift Ölü)*- Hindistan’da dünyanın en küçük kitabı, pirinç kâğıdından yapılmış ve bir santimetre boyundadır; kitap zengin bir tüccarın koleksiyonundadır. Alaska’da ise kış gününde bulunan ölü bir çift ren geyiği, boynuzlarındaki izlerden dövüşmüş olduklarını gösteriyor. *Dünya Etrafında (İsveç’te Dünyanın En Büyük Kitabı, Avustralya’da Dünyanın En Güzel Tabii Mağarası)*- İsveç Stockholm’de, 517 kilo ağırlığında ve insan boyundan yüksek dünyanın en büyük kitabı yapılmıştır; Avustralya’nın Perth yakınlarındaki, sularla erimiş dünyanın en güzel doğal mağarası tanıtılmaktadır. *Dünya Etrafında (Arjantin’de Elektrikli Saç Makinesi, İran’da Eski Halılar)*- Arjantin’de hızlı saç kesimi sağlayan elektrikli bir saç makinesi icat edilmiştir; İran’da eski halıların değerini artırmak için yeni halılar toprağa gömülüp üzerine hayvan gübresi dökülerek antika görünümü kazandırılmaktadır. *Dünya Etrafında (Tuhaf Bir Alet, Amerika’da Köy Naklediliyor, İki Başlı Yılan, Bruklin Köprüsü)*- Amerika’da pencerelerin merkezi bir demir daire ile aynı anda açılıp kapanmasını sağlayan bir alet geliştirilmiştir; Amerika’da bir köy, ağaç azalması nedeniyle üç günde yeni bir ormanlık alana taşınmıştır; New York’ta iki başlı bir yılan hayvanat bahçesinde sergilenmektedir; Brooklyn ve New York’u bağlayan Bruklin Köprüsü, 1871-1873 arasında inşa edilmiş, 305 milyon liraya mal olmuş ve gece aydınlatılmaktadır.

Tablo 18. Mektepliler Alemi’nde Yer Alan Haber Yazısı Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Yer almamaktadır.
2.Sayı	Dumlupınar Mektebinin Talebe Kütüphanesi, İzmir Hususî Ravza-i İrfanda Çay Ziyafeti
3.Sayı	Geçen Hafta Ticaret Mektebinin Mükellef Bir Çay Ziyafeti, Gaz Tenekesi Kadar Kafa!, Ölüsü De Dert İmiş, Siz Bu İşe Ne Dersiniz?
4.Sayı	Yer almamaktadır.
5.Sayı	Akla Hayret Veren Dünya Haberleri
6.Sayı	Adana Lisesi İlk Kısım Talebesinin Şayan-ı Takdir Bir Hareketi

Dumlupınar Mektebinin Talebe Kütüphanesi- Dumlupınar Erkek Numune Mektebi öğrencileri, bilgi ve tartışma zevkini artırmak için bir kütüphane açma kararı almış ve resmî açılış için önümüzdeki hafta çay ziyafeti düzenlenecektir. *İzmir Hususî Ravza-i İrfanda Çay Ziyafeti*- İzmir’deki Ravza-i İrfan Hususi Kız Mektebi’nde, üçüncü sınıf

öğrencileri, Mektepliler Alemi dergisi için düzenlenen sınavın sona ermesini Nahit Bey'in katılımıyla kutlamak amacıyla bir çay ziyafeti verdiler. *Geçen Hafta Ticaret Mektebinin Mükellef Bir Çay Ziyafeti*- Geçen hafta Ticaret Mektebi öğrencileri, devlet yetkilileri ve basın mensuplarının katıldığı samimi bir çay ziyafeti düzenledi. Mektepliler Alemi dergisi, okul müdürünü ve yapılan çalışmaları tebrik etti. *Gaz Tenekesi Kadar Kafa!* - İstanbul'un tanınmış simalarından Pazar Ola Hasan Bey'in kafasının büyüklüğü gaz tüpüne benzetilmiş ve bu yüzden önünde 'Maşallah' yazılı bir külah yapılmıştır. *Ölüsü De Dert İmiş-* İngiltere'de 275 kilo ağırlığındaki bir kadının cenaze töreni, aşırı kilolu olduğu için özel makaralar ve büyük bir araç kullanılarak gerçekleştirilmiştir. *Siz Bu İşe Ne Dersiniz?*- Fransa'da ölen zengin bir sinema oyuncusu, tüm servetini köpeği Fidel'e miras bırakmış; köpek, konak ve hizmetçilerin yeni sahibi olmuştur. *Akla Hayret Veren Dünya Haberleri-* Amerika'da, 12.000 kişiyi taşıyabilen ve birçok tesis içeren dünyanın en büyük vapuru tanıtılmaktadır. Daha büyük bir vapur inşaatı ise başlamıştır. *Adana Lisesi İlk Kısım Talebesinin Şayan-ı Takdir Bir Hareketi-* Adana Lisesi İlk Kısım öğrencileri, İzmir Himaye-i Etfal Cemiyeti'ne 250 kuruş bağış yaparak yardım kampanyası başlatmıştır.

Tablo 19. *Haftalık Resimli Gazetemiz'* de Yer Alan Bilmecce Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Eğlenceli Uğraşma ve Zevkli Düşünceler (Aramaca - Bilmecce)
2.Sayı	Eğlenceli Uğraşma ve Zevkli Düşünceler (Aramaca - Bilmecce)
3.Sayı	Başlıksız
4.Sayı	Başlıksız
5.Sayı	Aramaca ve Bilmecce
6.Sayı	Başlıksız
7.Sayı	Bilmecce ve Aramacalarımız

Tablo 20. *Mektepliler Alemi'* nde Yer Alan Bilmecce Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Büyük Müsabakamız, Hesap Oyunu, Coğrafya Bulmacası, Bilmecemiz, Aramaca
2.Sayı	Hesap Oyunu, Aramaca, Oyun Aramaca ve Bilmecemizin Mükâfatı-150 Mükâfat, Büyük Müsabakamız, Bilmecemiz
3.Sayı	Aramaca, Bilmecemiz, Büyük Müsabakamız
4.Sayı	Bilmecemiz, Büyük Müsabakamız
5.Sayı	Bilmecemiz
6.Sayı	Bilmecemiz

Tablo 21. *Haftalık Resimli Gazetemiz'* de Yer Alan Tiyatro (Piyes - Diyalog) Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Yer almamaktadır.
2.Sayı	Yer almamaktadır.

3.Sayı	Yer almamaktadır.
4.Sayı	Yer almamaktadır.
5.Sayı	Yer almamaktadır.
6.Sayı	İki Çocuk Arasında Samimi Bir Tavsiye (Diyalog)
7.Sayı	İki Küçük Arkadaş Arasında (Diyalog), Taksim (Piyes)

İki Çocuk Arasında Samimi Bir Tavsiye- İki çocuk arasında geçen diyalogda, biri diğerinin mutluluğunu merak eder. Mutlu çocuk, babasının Şekerci Ali Galip Bey Fabrikası'ndan aldığı özel şekerin bu mutluluğun nedeni olduğunu söyler ve şeker hakkında bilgi verir. *İki Küçük Arkadaş Arasında-* İki küçük arkadaş arasında geçen diyalogda, Şekerci Ali Galip Bey'in İstanbul'da da şubeler açacağı duyurulmaktadır. *Taksim-* Piyeste, İlyas ve Naci böreği paylaşamazken, Fazıl adil bir şekilde bölüşme önerisi getirir ancak yine de sonuçsuz kalırlar. Bu durum, adaletin ve açgözlülüğün önemini vurgular.

Tablo 22. *Mektepliler Alemi'*nde Yer Alan Tiyatro (Piyes - Diyalog) Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Üç Dilek
2.Sayı	Yer almamaktadır.
3.Sayı	Kaplumbağa ve Tavşan
4.Sayı	Yer almamaktadır.
5.Sayı	Yer almamaktadır.
6.Sayı	Nadide'nin Tedbiri

Üç Dilek- Köylü bir çift, ekmekten çıkan üç dilekle zenginlik arayışına girer ve çeşitli zorluklar yaşar. Sonunda, gerçek mutluluğun sağlık ve huzurda olduğunu anlarlar. Piyes, aceleci davranmanın ve gerçek mutluluğun peşinde dikkat edilmesi gerekenleri vurgular. *Kaplumbağa ve Tavşan-* Anne, çocuklarına ödevlerini bitirmeden sinemaya gitmeyeceklerini söyler. Aceleci Ali ödevi bitiremezken, tembel Aliye kardeşine yardımcı olur ve sinema ödülünü alır. Piyes, empati ve dayanışmanın önemini vurgular. *Nadide'nin Tedbiri-* Nadide ve eski kuyumcu Sakıp, camideki paralarının çalındığını fark eder. Nadide, hırsız Seyit Ali olarak belirler ve parayı geri almasını sağlar. Piyeste, dürüstlük, yardımlaşma ve kötü niyetli davranışların sonuçları vurgulanır.

- *Haftalık Resimli Gazetemiz'*de karikatür yer almamaktadır.

Tablo 23. *Mektepliler Alemi'*nde Yer Alan Karikatür Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Başlıksız, Başlıksız, Eski Terbiye, Başlıksız
2.Sayı	Harikulade Yumurta
3.Sayı	Kapanış!
4.Sayı	İnsanın Kuvveti
5.Sayı	Kaplan Racazâde
6.Sayı	Yer almamaktadır.

Başlıksız- Deve ve kaplumbağanın konuştuğu karikatürde çalışmanın mekân ve koşullardan daha önemli olduğunu vurgular. *Başlıksız-* Küçük kız, çikolata getirdiği için en çok teyzesini sevdiğini söyler. Karikatürde, sevginin küçük jestlerle ve basit şeylerle ifade edilebileceği vurgulanır. *Eski Terbiye-* Karikatürde yaşlı hocanın, öğrenciyi dövmekle tehdit etmesi üzerinden geleneksel eğitimdeki sert ve katı disipline dikkat çekilir. *Başlıksız-* Karikatürde bir öğrenci, sınavlarının başarılı geçtiğini ve artık derslerden kalma veya ceza alma gibi sorunların ortadan kalktığını belirtir. Eğitim sisteminin olumlu yönlerine dikkat çekilmektedir. *Harikulade Yumurta-* Bir tavuk, süslü bir yumurtayı kendi yumurtası olarak gösterir. Yumurtanın gerçekliği şüphe uyandırır ve köpek yumurtayı kırınca yalan anlaşılır. Karikatür, yalanların er geç anlaşılacağını vurgular. *Kapanış!-* Tüccar Selim, kundura tamircisi Mustafa'yı hırsızlıkla suçlar. Mustafa'nın masumiyeti kanıtlanır, Selim ceza alır. Mustafa'nın affedici davranışı Selim'i etkiler ve o da dürüst olmaya karar verir. Karikatür, kıskançlık ve iftiranın olumsuz sonuçlarını, dürüstlük ve affetmenin önemini vurgular. *İnsanın Kuvoeti-* Yıllarca hareketsiz duran bir kaya, güçlü varlıkların denemelerine rağmen yerinden oynatılamaz. Ancak, azimli bir insan sonunda kayayı hareket ettirir ve kaya parçalanır. Bu olay, insanın kararlılık ve azimle her zorluğun üstesinden gelebileceğini vurgular. *Kaplan Racazâde-* Racazâde, saray bahçesine yasaklı olmasına rağmen çıkıp eşkiya tarafından kaçırılır ve boynundaki gerdanlığı düşürür. Eşkiya, gerdanlığı aramaz ve Racazâde, haydudu kandırarak gerdanlığın yerini bildiğini söyler. Haydut, kaplan postlarıyla kaçarken bir fakir bu postlardan kurtulmasını sağlar. Racazâde, babasının sarayına döner ve haydudu affeder. Karikatür, cesaret, kurnazlık, affetme ve yardımlaşmanın önemini vurgular.

Haftalık Resimli Gazetemiz ve Mektepliler Alemi çocuk yayınları, ortak hedeflere hizmet eden metinler içerir. Yayında içerik, hedefler, yarışmalar ve ödüller hakkında bilgilendirmeler yapılmıştır. Gazete, okuyucularına teşekkür ve tebrik yazıları gönderirken; dergide okul, öğretmenler ve bilgilendirici yazılarla birlikte reklam yazıları yer almıştır.

7. Sonuç

13 Kasım 1924'te yayın hayatına başlayan, 1 Ocak 1925'te yedinci ve son sayısını yayınlayan, Tahsin Demiray'ın hem sahibi olduğu hem de müdürlüğünü yaptığı *Haftalık Resimli Gazetemiz*, iki farklı matbaada (Matbaa-i Ahmed ve İhsan Şürekâsı ve Şems Matbaası) basılmış, kâğıt kalitesi (basit-orta-üst düzey) ve abonelik süresi (yıllık ve aylık) üzerinden ücretlendirme yapmıştır. 24 Şubat 1925'te okuyucularla bir araya gelen, 7 Nisan 1925'te altıncı sayısı ile yayın hayatını noktlayan; Muallim İlyas Bahri'nin sahip olduğu ve Muallim Hüsnü Osman Bey'in müdürlüğünü üstlendiği *Mektepliler Alemi*, tek matbaada (Seda-yı Hak Matbaası) basılmış ve sadece abonelik süresine bağlı bir fiyatlandırma uygulamıştır. Bu yöntemlerin her iki yayının da farklı ekonomik kesimlere hitap etme amacı taşıdığı söylenebilir. İncelemeler, her iki yayının da ağırlıklı olarak ortaokul ve lise düzeyindeki öğrencilere hitap ettiğini ve herhangi bir yaş veya eğitim seviyesini hedef kitle olarak belirlemediğini göstermektedir.

Her iki yayının da okuyuculardan geri bildirim almak, eksiklikleri gidermek ve iyileştirme yapmak amacıyla öneri ve eleştirileri dikkate aldıkları görülmektedir. *Haftalık Resimli Gazetemiz*, Cumhuriyet ilkelerini yansıtmaya, çocuklar, aileler ve öğretmenler için uygun içerikler sunma ve ticari kaygılardan uzak bir yayın yapma vaadinde bulunmuştur. Öte yandan, *Mektepliler Alemi*, Türk çocuklarının gelecekte başarılı olabileceklerine dair inancını vurgulamış, onlara ödüller ve yararlı bilgiler sunmayı hedeflemiştir. Her iki yayında da "Sizin yayınıız" anlayışı çerçevesinde aidiyet duygusunun güçlendirilmesine çalışılmıştır.

Haftalık Resimli Gazetemiz, 15 hikâye, 1 masal, 4 şiir, 12 fıkra, 5 anı, 1 biyografi, 3 makale, 3 deneme, 7 haber yazısı, 7 bilmece, 3 tiyatro (piyes-diyalog) ve çeşitli diğer metinlerden oluşmaktadır. Ancak, bu yazılarda yabancı kelimelerin fazla olduğu, yeterli boşluk bırakılmadığı ve görsel kalitesinin düşük olduğu gözlemlenmiştir. Noktalama işaretlerinde de dikkat çekici hatalar bulunmaktadır. Gazetenin tefrika metinler, hikâye ve şiirlerle dolu bir içerik sunduğu görülmektedir. Ayrıca, çeşitli şehirlerden gelen okuyucu katkılarıyla geniş bir kitleye ulaştığı ve fıkraların sıklıkla yer aldığı dikkat çekmektedir. Ancak, haber yazılarında Batı kaynaklı yazılara fazlaca yer verilmesi gazetenin dönemin beklentilerini tam olarak karşılamadığını göstermektedir.

Mektepliler Alemi, 10 hikâye, 4 masal, 6 şiir, 4 fıkra, 3 fabl, 5 biyografi, 7 makale, 8 deneme, 8 haber yazısı, 17 bilmece, 3 tiyatro (piyes-diyalog), 8 karikatür ve diğer metinlerden oluşmaktadır. Derginin metin dağılımı dengeli olup, görsel kalitesi daha iyidir. Yabancı terimlerin ve tamlamaların dışında dil genelde açık ve anlaşılırdır. Ancak noktalama hataları nedeniyle standartlar yeterince sağlanamamıştır. Dergi, ideal çocuk profili oluşturmak için hikâyeler, şiirler ve bilgilendirici metinler sunmuş, İzmir ve diğer şehirlerden çocuklarla iletişim kurmaya çalışmıştır. "Mektepliler Alemi memleketin dört tarafına gider, daha çıkar çıkmaz kapışılır. Hatta matbaada makinede basılırken çocuklar dolarlar. Ben alacağım, sen alacaksın diye birbirlerinin başını yarıp gözünü çıkarırlar.." (MA, S5, s. 7) şeklindeki ifadeler ve içerikte yer alan "...Sakın bu iğrenç resimleri, görmeyiniz ve okumayınız!. Sizi okutan, terbiye eden hocalarınızın sizi korumak ve ahlakınızı bozdurtmamak maksadıyla çıkardıkları (Mektepliler Alemi)'ni annenizi ve babanızı sevdiğiniz kadar seviniz.." (MA, S2, s. 15) gibi reklam ve tanıtım yazıları, bazı sorunları beraberinde getirmiştir. Bu yazılarda kullanılan abartılı ifadeler, okuyucuda yanlış bir algı yaratma riskini taşımaktadır. Ayrıca, bazı metinlerinde ve makalelerde kullanılan eleştirel ve sert dil, derginin zaman zaman katı bir propaganda aracı olarak algılanmasına neden olmuştur. Bu durum, derginin içeriklerinin yalnızca eğitici değil, aynı zamanda ideolojik bir yön taşıdığı izlenimi vermektedir. Bu tür yaklaşımlar, derginin objektiflikten uzaklaşarak belirli bir görüşü (Cumhuriyetçilik) teşvik etme amacı taşıdığını düşündürmüş ve okuyucuların derginin genel amacına dair algısını etkilemiştir.

Her iki yayında da hikâye, en yaygın metin türü olarak öne çıkmaktadır. *Haftalık Resimli Gazetemiz*'de en nadir bulunan türler masal ve biyografi iken, *Mektepliler Alemi*'nde fabl ve tiyatro türleri eksiktir. Ayrıca, *Haftalık Resimli Gazetemiz*'de fabl ve karikatür, *Mektepliler Alemi*'nde ise anı türü bulunmamaktadır. Metinlerin türleri arasında bazı örtüşmeler gözlemlenmiş, örneğin biyografi ve hikâye özellikleri taşıyan metinler bulunmuştur.

Haftalık Resimli Gazetemiz ve *Mektepliler Alemi*, çocuk yayıncılığında iddialı çıkışlarına rağmen amacına ulaşamamış birer örnek olarak kabul edilebilir. Her iki dergi de yayın hayatına devam edememiş ve mali zorluklar nedeniyle çağdaşlarının gerisinde kalmışlardır. Her iki yayın da çeşitli metin türlerini ve görselleri bir araya getirerek okuyucu çekmeye çalışmış, hediyelerle teşvik ederek abonelikleri artırmayı hedeflemiştir. Edebiyatın gücünü kullanarak topluma mesaj vermeyi amaçlayan bu iki yayın, finansal zorluklar ve içerik eksiklikleri nedeniyle sınırlı bir etki bırakmıştır.

Cumhuriyetin ilk döneminde yayımlanan çocuk gazete ve dergileri, döneminin edebiyat anlayışını, eğitim metotlarını yansıtır; dilin anlamsal ve gramatik açıdan kullanımını görmemizi sağlar. Ahlaki ve kültürel değerler hakkında bilgi vererek, geçiş dönemi devam eden toplumdaki çocuk ve aile imajını anlamamıza yardımcı olur. Ayrıca, sosyal ve ekonomik yapıya dair önemli ipuçları sunar. Sonuç olarak çocuk edebiyatı alanında yapılan araştırmaların temel kaynakları olarak değerlendirilebilecek bu yayınları farklı bakış açıları ortaya koyarak incelemek alana kayda değer katkılar sunacaktır.

Kaynakça

- Akyüz, E. (2013). *Çocuk hukuku*. Ankara: Pegem Akademi.
- Aslan, C. (2023). *Çocuk edebiyatı ve duyarlılık eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Baş, B. (2015). *Türkçe öğretimi açısından çocuk edebiyatı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Demirel, Ş. (2009). *Edebî metinlerle çocuk edebiyatı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Ertürk, R. (2012). Cumhuriyet döneminde bir le playcı: Tahsin Demiray. *İstanbul University Journal of Sociology*, 3(1), 107-146.
- Güneş, G. (2010). Taşradan Meşrutiyet'e bakış: II. meşrutiyet döneminde Aydın Sancağı (1908-1918). *CTAD*, 6 (11), 5-43.
- Kavcar, C. (1994). *Edebiyat ve eğitim*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Kıbrıs, İ. (2016). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Konar, E. (2018). Çocuk, edebiyat ve eğitim. *Hece Dergisi*, (104-105), 296-300.
- Kür, İ. (1991). *Türkiye'de süreli çocuk yayınları*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayını.
- Lukens, R., Smith, J. & Coffel, C. (2021). *Çocuk edebiyatına eleştirel bir bakış*. (Çev.: C. Pamay). İstanbul: Erdem Yayınları.
- Oğuzkan, A. F. (1987). "Dünya çocuk edebiyatının ana çizgileri". (Editör: M. R. Şirin), *Çocuk Edebiyatı Yıllığı*. İstanbul: Gökyüzü.
- Oğuzkan, A. F. (2013). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Okay, C. (1999). *Eski harfli çocuk dergileri*. İstanbul: Kitabevi.
- Özsakarya, A. (2024). *Haftalık resimli gazetemiz (1924) ile mektepliler alemi (1925) dergileri (çeviriyazı, inceleme)*. [Yüksek Lisans Tezi]. Afyonkarahisar: Afyon Kocatepe Üniv.
- Sever, S. (2021). *Çocuk ve edebiyat*. İzmir: Tudem Yayın Grubu.
- Şimşek, H. (2001). XIX. yüzyıl çocuk dergiciliği ve eğitsel işlevleri üzerine. *Millî Eğitim Dergisi*, (151).
- Şimşek, T. (2005). *Çocuk edebiyatı*. Gümüşhane: Suna Yayınları.
- Şirin, M. R. (2015). Edebiyat ve çocuk edebiyatı edebiyatın amacı ve işlevi. *Türk Dili, CX* (780), 12-31.
- Temizyürek, F., Şahbaz, N. K., Gürel, Z. (2016). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Ülken, H. Z. (2001). *Eğitim felsefesi*. İstanbul: Ülken Yayınları.
- Yalçın, A., Aytaş, G. (2017). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.